

مقدمهٔ مترجم

مجموعه‌ای جامع، شامل سه عنوان با محوریت روش نوین معامله‌گری یعنی مارکت پروفایل و والیوم پروفایل و جریان سفارش با تمرکز بر بازارهای مختلف از بازار سهام و فارکس گرفته تا بازار ارزهای دیجیتال و بازارهای کالایی تقدیم علاقه‌مندان این حوزه می‌شود. در کتاب اول این مجموعه که اکنون پیش روی شما قرار دارد، از صفرتا صد مارکت پروفایل والیوم پروفایل و جریان سفارش، به صورتی کاربردی تشریح شده است. این کتاب شامل شرح و توضیحات مفصل مترجم است که به فهم ساده‌تر و عمیق تر مطالب کمک شایانی می‌کند. علاوه بر این نمودارهایی از دوره آموزشی نویسنده کتاب نیز برای درک بهتر مطلب، گنجانده شده است، مخصوصاً در جاهایی که احساس می‌کردم به توضیحات و نمودارهای بیشتری نیاز است.

کتاب دوم این مجموعه فقط بر بازار ارزهای دیجیتال متمرکزاست و کتاب سوم نیز به معرفی رویکردی نوین و کاربردی در معاملات یعنی معاملات در نیمه دوم جلسه اصلی معاملاتی می‌پردازد که عمدتاً بر شاخص‌ها و بازار سهام متمرکز است.

با مطالعه کتاب‌های کلاسیک و اصلی این حوزه یعنی کتاب‌های پیتر استیدل مایر، خالق مارکت پروفایل و کتاب جان کپلر که سال گذشته آن را تحت عنوان «سود با مارکت پروفایل» ترجمه کرده بودم و کتاب آقایان دالتون (جیمز دالتون و رابرت دالتون) که حدود یک دهه یا بیشتر، از انتشار آن‌ها می‌گذرد، تصمیم گرفتم در این حوزه کتاب‌هایی را ترجمه کنم که به روز و کاربردی تر باشند. کتاب‌های این مجموعه، همگی از سال ۲۰۲۲ به بعد نوشته شده‌اند و نویسنده آن‌ها اقتصاددان و معامله‌گری با چندین دهه تجربه است که حاصل تحقیقات و پژوهش‌های کاربردی خود را به اشتراک گذاشته است. به نظرم کیفیت و سطح این کتاب‌ها قابل مقایسه با نمونه‌های مشابه و حتی آثار کلاسیک و پارزش این حوزه نیست و یک معامله‌گر حرفه‌ای را از مراجعه به هر کتاب یا دوره‌ای بی‌نیاز می‌کند.

ایده‌ای که در اینجا مطرح می‌شود با آنچه که تاکنون تحت عنوان تحلیل تکنیکال شناخته‌اید تفاوتی اساسی دارد و بسیاری از آموزه‌های کلاسیک تکنیکال را به چالش می‌کشد. اما تمرکز اصلی این روش بر شناسایی رفتار بازیگران بزرگ بازار است که در منابع مختلف، اسامی متفاوتی دارند، از جمله به آن‌ها پول هوشمند (Smart Money) یا اپراتور ترکیبی (Composite Operator) یا خودی‌ها (Insiders) می‌گویند اما در این کتاب از آن‌ها با نام ETF یا معامله‌گران بازه زمانی دیگر (Other Timeframe Traders) یاد می‌شود. معامله‌گران ETF شامل صندوق‌های سرمایه‌گذاری و بازنیستگی، صندوق‌های تأمینی، معامله‌گران اولیه اوراق قرضه دولتی، سفته‌بازان بزرگ فردی، و بخش‌های معاملاتی شرکت‌های کالایی هستند. ETF‌ها یا پول هوشمند، منابع مالی قابل توجهی در اختیار دارند و در درجه اول از تحلیل بنیادی برای تصمیمات معاملاتی خود استفاده می‌کنند. در طرف مقابل گروه بزرگی از خرده‌معامله‌گران (retail traders) وجود دارند که شامل معامله‌گران روزانه و اسکالپرها و معامله‌گران سوئینگ و معامله‌گران موقعیت هستند. آن‌ها هیچ نقشی در ایجاد حرکات مهم بازار ندارند و فقط بخش مهمی از نقدینگی در بازار را فراهم می‌کنند.

معامله‌گری موفق، مستلزم درک جهت بازار در سطح کلان و شناسایی زمانی است که معامله‌گران ETF یا پول هوشمند در سطح روزانه فعال می‌شوند و این نکته، یکی از کلیدی‌ترین بخش‌های این کتاب به شمار می‌رود و به معامله‌گران روزانه این نوید را می‌دهد تا بتوانند ردپای پول هوشمند یا ETF‌ها را در تایم‌فریم‌های پایین، شناسایی کنند.

در این روش نوین، از چند ابزار مهم برای شناسایی رفتار بازیگران بزرگ بازار استفاده می‌شود که شامل مارکت پروفایل یا نمایه بازار و الیوم پروفایل یا نمایه حجم و جریان سفارش و چند ابزار کاربردی دیگر از جمله دلتا و داده‌های سطح ۱ و سطح ۲ است.

مارکت پروفایل یک ابزار بصری برای نمایش مهم‌ترین و تأثیرگذارترین مؤلفه‌های بازار یعنی قیمت - زمان - فرصت - و حجم است. از این رو به آن TPO هم گفته می‌شود. (Time - Price - Opportunity) یعنی فرصت زمانی قیمت یا دوره‌ای از زمان که در آن دوره زمانی، بازار، قیمتی را می‌گیرد که به صورت بلوك‌هایی از حروف در نمودار مارکت پروفایل به نمایش در می‌آیند. این بلوك‌ها به شما امکان می‌دهند بفهمید قیمت در طول زمان چگونه حرکت می‌کند و می‌تواند به شما در شناسایی روندها، بازگشت‌ها و دوره‌های رینج کمک کند. نمایه بازار، یک نمایش بصری از عملکرد قیمت در طول روز معاملاتی ارائه می‌دهد و نشان می‌دهد قیمت در کجا بیشترین زمان را صرف کرده است و در چه سطوحی، معامله‌گران فعال تر بوده‌اند. این موضوع مهم می‌تواند به شما کمک کند تا زمینه‌های ارزش، یعنی سطحی از قیمت که بیشترین فعالیت معاملاتی در آن‌جا رخ داده و همچنین سطوحی از قیمت که بازار به سرعت از آن‌ها عبور کرده را

پیدا کنید. هنگامی که از طریق نمایه بازار درک درستی از عملکرد قیمت کسب کردید، آنگاه می‌توانید به والیوم پروفایل یا نمایه حجم نگاه کنید تا ببینید در چه سطوح قیمتی‌ای بیشترین حجم، معامله شده است. این رویکرد می‌تواند اطلاعات بیشتری در مورد گرایش و تمایل بازار در اختیار شما قرار دهد و سطوح حمایت و مقاومت را به طور بالقوه بر جسته کند. در واقع، نمایه‌های حجمی اغلب می‌توانند نازک‌تریا نامنظم‌تر (بریده‌بریده‌تر) از پروفایل‌های بازار به نظر برسند. دلیلش این است که پروفایل‌های حجم، میزان حجم معامله شده را در هر سطح قیمت نشان می‌دهند، در حالی که پروفایل‌های بازار، میزان زمان صرف شده در هر سطح قیمت را نشان می‌دهند. یکی از موارد مهم در مارکت پروفایل، تشخیص مومنتوم و سرعت حرکت قیمت در بازار و شناسایی مناطقی است که بازیگران بزرگ به صورت تهاجمی در بازار عمل می‌کنند. آشکال مختلف نمایه بازار می‌توانند در تشخیص و شناسایی این مفاهیم کمک زیادی به معامله‌گران بکند.

مناطق حمایت و مقاومت که با نمایه بازار شناسایی می‌شوند در واقع منعکس کننده مدت زمانی است که معامله‌گران در سطوح مختلف قیمت، اقدام به معامله کرده‌اند و روشی متفاوت برای نشان دادن سطوح کلیدی قیمت است که در سایر فرم‌های کلاسیک نموداری، چنین امکانی وجود ندارد. مومنتوم و پیگیری حرکت قیمت (Momentum and follow-through) نقش مهمی در تعیین سرعت وقوع نوسانات قابل توجه قیمت دارند. در این راستا، نمایه بازار به عنوان ابزاری ارزشمند برای به دست آوردن اطلاعات صحیح به کار می‌آید. بنابراین مارکت پروفایل نشان می‌دهد که قیمت بیشترین زمان را در کجا سپری کرده است و فعالیت معاملاتی در چه سطوحی بالاترین میزان را داشته است و به شناسایی نقاط کنترل، مناطق ارزش و مناطق کم فعالیت کمک می‌کند. همچنین معامله‌گران می‌توانند از والیوم پروفایل استفاده کنند تا بفهمند بیشترین معاملات در کجا اتفاق افتاده است و قیمت‌های خاص در چه سطوحی توسط بازار ارزش‌گذاری شده‌اند.

در این کتاب از اصطلاح منطقه پروفایل به کرات استفاده شده است و این اصطلاح، هر دو نمایه بازار و نمایه حجمی را شامل می‌شود.

در حالی که تجزیه و تحلیل پروفایل دید وسیع تری از رفتار بازار در طول زمان ارائه می‌دهد، آنالیز جریان سفارش، نمای فوری و دقیق تری از دینامیک بازار ارائه می‌دهد. آن‌ها با هم می‌توانند تصویری جامع از روندهای سطح کلان و خود در بازار ارائه دهند. جریان سفارش به سفارشات واقعی که وارد بازار می‌شوند نگاه می‌کند و با استفاده از آن می‌توان، اندازه، زمان‌بندی و تهاجمی بودن این سفارش‌ها را برای سنجش احساسات و رفتار شرکت‌کنندگان مختلف بازار تحلیل کرد.

تجزیه و تحلیل جریان سفارش درک جامع تری از فعالیت‌های شرکت‌کنندگان در بازار ارائه می‌دهد و درسه حوزه اصلی طبقه بندی می‌شود:

۱. دفترچه سفارش یا عمق بازار (Order book (market depth = DOM))

۲. نمودار ردپا یا فوت پرینت (Footprint Chart)

۳. دلتا (Delta)

نمودارهای ردپا یا فوت پرینت، همان طور که از نامشان پیداست، می‌توانند ردپایی را نشان دهند که از شرکت‌کنندگان مهم بازار که انتظارات بلندمدت‌تری دارند (معامله‌گران OTF یا پول هوشمند) به جامی‌ماند. این نمودارها برای شناسایی زمان ورود این بازیگران مهم، بسیار مفید هستند.

در بازارهای فاقد نقدینگی، جایی که خریداران و فروشنده‌گان کمتری وجود دارد، قیمت‌ها می‌توانند نوسان بیشتری داشته باشند و حتی در معاملات با حجم کم به شدت افزایش یا کاهش پیدا کنند. این پدیده، می‌تواند تصور حرکت قابل توجه قیمت را ایجاد کند، حتی ممکن است صرفاً تابعی از کمبود نقدینگی باشد تا بازتابی از احساسات گسترده‌تر بازار یا فعالیت شرکت‌کنندگان اصلی بازار به همین دلیل است که نگاه کردن به یک کندل یا اندیکاتور به صورت مجزا می‌تواند گمراه کننده باشد. در حالی که یک نوسان یا حرکت بزرگ قیمت ممکن است روندی قوی را نشان دهد، در نظر گرفتن زمینه‌ای که این حرکات در آن رخ می‌دهد ضروری است. به عنوان مثال، اگر یک جهش قیمت در یک بازار غیرنقدشونده با حجم معاملات کم اتفاق بیفتاد، ممکن است نشان‌دهنده روندی قوی نباشد. علاوه بر این، نمودارهای کلاسیک اغلب اطلاعات کافی برای درک کامل نیروهای پشت حرکت قیمت را ارائه نمی‌دهند. آن‌ها معمولاً داده‌های قیمت و حجم را نشان می‌دهند، اما جریان سفارش یعنی ترتیب و اندازه معاملات در هر سطح قیمت را نشان نمی‌دهند. اینجاست که ابزارهایی مانند نمودارهای ردپا با نمایش داده‌های دقیق جریان سفارش، می‌توانند به معامله‌گران کمک کنند تا فعالیت شرکت‌کنندگان اصلی بازار را شناسایی کنند و بفهمند که آیا آن‌ها باعث حرکت قیمت شده‌اند یا خیر.

از اطلاعات دلتا برای اطمینان از وجود انباشت فریبنده (deceptive accumulation) استفاده می‌شود. این پدیده معمولاً به عنوان «جذب» (absorption) شناسایی می‌شود. در واقع، در اصطلاحات معاملاتی، اصطلاح «جذب» اغلب برای توصیف سناریویی به کار می‌رود که در آن فعالیت خرید یا فروش قابل توجهی در یک سطح قیمت خاص رخ می‌دهد، اما قیمت، حرکت محدودی را از خود نشان می‌دهد. این پدیده می‌تواند نمادی از حضور سفارشات با قیمت معین (limit orders) قابل توجهی از سوی سرمایه‌گذاران نهادی یا معامله‌گران عمدۀ باشد که به طور مؤثر سفارشات بازار (market orders) را به طرف خود کشیده یا آن‌ها را «جذب» می‌کنند. دلتا در واقع می‌تواند برای شناسایی جذب بالقوه استفاده شود.

تمام مواردی که به اختصار بیان شدند با مثال‌های متنوع در قالب نمودارهای رنگی در این کتاب به صورت مفصل توضیح داده شدند. من تمام تلاشم را به کاربستم تا اثری با کیفیت ارائه کنم ولی مطمئناً ضعف‌ها و کاستی‌هایی در ترجمه وجود دارد که از چشم من پنهان مانده‌اند. از این رو تقاضا دارم اگر خطایی دیدید بر من بیخشاپید و حتماً با من مکاتبه و گفتگو کنید. از همراهی صمیمانه جناب آقای رضایی، مدیر محترم انتشارات آراد کتاب، برای انتشار این اثر بسیار سپاسگزارم.

آدرس ایمیل: masoud_ghi@yahoo.com

آیدی تلگرام: @masoud_ghi

و آدرس کanal تلگرام: @wyckoffsmart است که می‌توانید آخرین اطلاعات مربوط به انتشار کتاب‌ها و دوره‌های جدید من را از طریق آن دریافت کنید.

مسعود فربانی
دی ماه ۱۴۰۲، تهران

معرفی نسخه ویره ۲۰۲۲

پس از موفقیت غیرمنتظره اولین کتاب من در حوزه معامله‌گری، که تا کنون بدون هیچ گونه حمایت مالی به رتبه‌های قابل توجهی دست یافته است، ایمیل‌های متعددی به صندوق پستی من سرازیر شد. برخی از خوانندگان کتاب من را به عنوان کتاب مقدسِ معامله‌گری مدرن لقب داده‌اند. با این حال، چنین توصیفی بسیار نامناسب است، زیرا من صرفاً بخش کوچکی از تخصص معاملاتی خود را در طول سال‌ها به اشتراک گذاشته‌ام. علاوه بر این من با صفحه‌آرایی کتاب آشنا نبودم، بنابراین تصاویر و سایر عناصر بصری خوب از آب در نیامند. از این رونمودارهای کتاب را به طور جدأگانه برای مخاطبان ارسال کرم.

علاوه بر این، ایمیل‌های متعددی دریافت کردم که فرضیه‌ای را که در کتاب اولم مطرح کرده بودم، اثبات می‌کرد. اکثر معامله‌گران با وجود صرف زمان و تلاش زیاد در حوزه تحلیل تکنیکال به موفقیت چندانی دست نمی‌یابند. من به این فکر افتادم که اثری با جزئیات بیشتر بنویسم که شامل نمودارهای رنگی است که برخی از آن‌ها در قالب افقی، به صورت تمام صفحه نمایش داده می‌شوند. این ایده از کتابی الهام گرفته شده است که توسط یک معامله‌گر پیشگام و مشهور آمریکایی در حوزه نمودارسازی در دهه ۱۹۳۰ نوشته شده است.

این کتاب برای مبتدیان نوشته نشده است بلکه برای افرادی مناسب است که دارای دانش و تجربه قبلی هستند. این کتاب برای معامله‌گرانی مفید است که از روش‌های تحلیل سنتی یا کلاسیک استفاده کده‌اند اما مشکلات یا شکست‌های قابل توجهی را تجربه کرده‌اند. روش تکنیکال سنتی، براساس آنچه دوست دارید، موضوعات را دسته بندی می‌کند و به دنبال راه حل‌های ساده می‌گردد و بر روش‌های آزموده شده تکیه می‌کند. مغزانسان می‌تواند اشتباه کند زیرا پیچیده است و اطلاعات را به روش خاصی پردازش می‌کند. به این اشتباهات سوگیری‌های شناختی و باورهای غلط می‌گویند. آن‌ها می‌توانند بر نحوه تفکر و تصمیم گیری متأثیر بگذارند. دانستن این نقاط یک ضعف طبیعی مهم را آشکار می‌کند تا بتوانیم تأثیر آن‌ها را کاهش دهیم و بهتر رقابت کنیم.

از این رو، کتاب من برای معامله‌گرانی که به دنبال راه حلی میانی بین روش‌های معاملاتی سنتی و نوین هستند، مناسب نیست. این رویکرد خطرقابل‌توجهی دارد که منجر به سردرگمی تحلیلی می‌شود.

این کتاب با مثال‌های جدید از سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ و فصل‌های اضافی به روزرسانی شده است تا به خوانندگان کمک کند تا رویکردهای معاملاتی ارائه شده را بهتر درک کنند. همچنین فصل‌های متفاوتی اضافه شده است تا طیف وسیع‌تری از موضوعات پوشش داده شود. من به شدت بر اهمیت «عینیت» (objectivity) یعنی توانایی قضاوت یا تصمیم‌گیری براساس حقایق و شواهد به جای احساسات یا نظرات شخصی در این کتاب تأکید داشتم.

این کتاب به دلیل مثال‌هایی جامع، در قالب بیش از ۱۲۰ نمودار دارای ارزش بسیار زیادی است و ما از این مثال‌ها برای کمک به خوانندگان جهت درک زمینه پیچیده و جالب تحلیل منطقه پروفایل (profile zone) و آنالیز جریان سفارش (order flow analysis) استفاده کرده‌ایم. نگارش چنین کتابی به زمان و تلاش قابل توجهی نیاز داشت. علاوه بر این، در این کتاب، حوزه‌هایی از تحلیل تکنیکال مورد بررسی قرار می‌گیرند که معمولاً در کتاب‌های دیگر به آن‌ها پرداخته نمی‌شود. این کتاب در مورد روش‌های معاملاتی دیدگاه‌های بیشتری به خواننده ارائه می‌کند که به شکل‌گیری یک نظرمنصفانه و بی‌طرفانه درباره آنچه دروضع موجود بازار می‌گذرد کمک می‌کند. اطلاعات تولید شده توسط خود بازار یعنی اطلاعات خام و بدون فیلتر که از بازار استخراج می‌شوند به منظور ارائه تصویری جامع و کامل تجمعی شده‌اند و همان‌طور که با مثال‌های فراوان، به نمایش درمی‌آیند، خواهید دید که تجزیه و تحلیل منطقه پروفایل کمک ارزشمندی در ارزیابی موقعیت‌های مختلف در بازار در مراحل اولیه شکل‌گیری حرکات مهم ارائه می‌دهد.

توسعه یک نرم افزار مقرر به صرفه برای تجزیه و تحلیل جریان سفارش و ایجاد نمودار، امکان کشف و آشکارسازی نظم و قاعده‌ای را فراهم کرده است که همیشه وجود داشته اما پنهان بوده است:

قیمت‌ها همیشه به سمت مناطقی با بیشترین تمرکز سفارشات خرید و فروش حرکت می‌کنند که به استخرها یا مناطق نقدینگی (liquidity zones) معروف هستند.

این موضوع مهم، اثربخشی استفاده از سری‌های قرون وسطایی اعداد، فرمول‌های ریاضی (اندیکاتورها)، خطوط یا اشکال هندسی را که قادر اعتبار علمی در پیش‌بینی حرکات بازارهای مالی هستند زیررسؤال می‌برد. [یعنی روش‌هایی که برای سالیان دراز، به عنوان شبیه علم (pseudoscience) به خود معامله‌گران داده شده‌اند، قادر شواهد تجربی برای صحت ادعای خود هستند].

بسیاری از من می‌پرسند که آیا می‌توان از تکنیک‌های توضیح‌داده شده در این کتاب برای معاملات سهام استفاده کرد. هنگام تجزیه و تحلیل سهام، من فقط از نمایه بازار استفاده می‌کنم. هنگام استفاده از والیوم پروفایل در اکثر سهام، شاهد یک نمایه حجمی بزیده بزیده (jagged) و ناهموار هستیم و براین اساس چندان تحلیل معنی داری از دل آن بیرون نمی‌آید.

قدرت منطقه پروفایل و آنالیز جریان سفارش در شناسایی آغاز تغییرات کوتاه‌مدت یا بلندمدت درجهٔ حرکت بازار را بازهای آتی اصلی (major futures markets) در سراسر جهان است، حتی قبل از اینکه آن‌ها به عنوان روندهای قابل تشخیص ظاهر شوند.

برخی از مدعايان تحلیل تکنیکال براین باورند که نمودارهای درون‌روز در بازه‌های زمانی کوچک‌تر صرفاً نویزبی اهمیت بازار را نشان می‌دهند. اگر نوسانات روزانه S&P 500 و معاملات آتی نزدک را طی سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ مشاهده کنید، ممکن است با نظر آن‌ها مخالف باشید. بنابراین، شالوده اصلی کتاب این است که:

هر روند اصلی در واقع با حرکت‌های در سطح خرد (micro-level) آغاز می‌شود.

من مجبور شدم عبارات کوتاهی را برای جایگزینی توضیحات طولانی پیدا کنم زیرا در ادبیات معاملاتی، اصطلاحاتی مشخص برای برخی موقعیت‌ها و روش‌های معاملاتی ای که در این کتاب مورد بحث قرار گرفته‌اند وجود ندارد. شرایط بازار در معرض تغییر دائمی است و در نتیجه، اغلب برای همگام شدن با این تغییرات، معرفی اصطلاحات جدید کار دشواری است.

هنگام بحث در مورد منطقه پروفایل و تجزیه و تحلیل جریان سفارش، مهم است بدانید که راه‌های مختلفی برای تفسیر آن‌ها وجود دارد. این کتاب حاصل سفر شخصی من است که از ده سال پیش آغاز شده است. در آن زمان، بخش قابل توجهی از کتابخانه معاملاتی بزرگ را با دیگران به اشتراک گذاشتم و بر توسعه رویکردهای منحصر به فرد خود تمکن کردم.

من می‌خواهم از اوانجلین (Evangeline)، طراح وب که مسئول تکمیل موفقیت آمیز این کتاب و صرفه جویی در وقت گرانبهای من شد، صمیمانه قدردانی کنم. همچنین می‌خواهم از مارکوس آمستاتز (Markus Amstutz)، مدیر عامل Future Trade AG تشکر کنم که با ردیگر برای بررسی کامل این کتاب به صورت حرفاًی وقت گذاشت.

امیدوارم خوانندگان گران‌قدر در تمام تلاش‌های خود به موفقیت‌های بزرگی دست یابند و شاید این کتاب دیدگاه‌های نسبت به بازارها را تغییر دهد.